

3D prostor pro vaše aplikace

Virtuální pracovní plochy jsou v Linuxu běžně používané, ve světě Windows však často **ZCELA NEZNÁMÉ.**

PŘEMYSL VAVROUŠEK

Věčný souboj mezi systémy Windows a Linux probíhá i v oblasti grafického rozhraní. Zatímco uživatelé Linuxu virtuální pracovní plochy důvěrně znají, je jejich použití ve Windows většinou velkou neznámou. Pojďme se proto podívat na aplikace, pomocí nichž si můžete na svých Windows udělat vizuálně přitažlivé a přitom užitečné třírozměrné rozhraní.

Přehled v prostoru: Z násobená pracovní plocha

Ty tam jsou doby, kdy uživatelé pracovali na počítači s jedním spuštěným programem. Dnešní doba si žádá interaktivitu a neustálý přístup k informacím, a tak i uživatelé mají ve zvyku pracovat s více programy současně. Mnohokrát se pak v otevřených oknech „ztrácejí“, a proto uzavírají okna aktuálně nevyužívaných aplikací. To ale vede k prodávám při jejich opětovném spuštění a k nutnosti zpracování dalších dat. Z těchto problémů však existuje jednoduché východisko – virtuální pracovní plochy!

Nebylo by lepší mít na jedné ploše otevřeny jen kancelářské aplikace, na druhé internetový prohlížeč, na jiné e-mailový klient a na všech současně pak přístupný instant messenger, přepínat mezi nimi stejně snadno jako kliknutím na ikonu aplikace na hlavním panelu, ale bez zbytečného hledání příslušného tlačítka, a to všechno provedené v moderním 3D kabátku?

„Živé“ plochy díky Aero: Teprve ve vývoji

Aero: Náhledy jednotlivých pracovních ploch jsou díky využití rozhraní Aero „živé“ a zobrazují aktuální dění v oknech i při přesouvání mezi plochami.

S využitím prostředí Aero a jeho Správce oken plochy se před uživateli otevírají nové možnosti. Toto prostředí umožní mít jednotlivé plochy při náhledu kostky „živé“, tj. například spuštěné video se bude nadále přehrávat i v náhledu kostky, stejně jako to funguje na linuxových systémech. Bohužel žádná z testovaných aplikací aktuálně prostředí Aero nevyužívá, a tak jsou náhledy jednotlivých ploch zobrazeny jen jako statické obrázky posledního zachyceného stavu.

V současnosti je již ve vývoji manažer virtuálních pracovních ploch (www.codeplex.com/vdm), který Aero dokáže využít. Ten je však zatím v rané fázi vývoje a nenabízí mnoho funkcí. Výrobce programu DeskSpace však nevyklučuje, že v některé z příštích verzí implementuje podporu pro Aero i do tohoto programu. Zatím se však soustřeďuje na využitelnější funkce, a tak by např. verze 1.6 měla přinést podporu pro zobrazení náhledu na všechny plochy najednou, podobně jako to už dnes umožňuje Shock 4Way 3D.

Ve Windows Vista je přítomno akcelerované grafické prostředí Aero s průhledností rámců oken a přepínáním aplikací pomocí Flip 3D. V systémech založených na Linuxu zase existuje projekt Compiz Fusion, který vychází ze starších projektů Beryl a Compiz. Compiz Fusion přináší mnoho více či méně užitečných efektů – mnohem více, než kolik jich aktuálně poskytuje prostředí Aero. Jedním z nich – a asi nejznámějším – je i přepínání (linuxovým systémům vlastních) virtuálních pracovních ploch v 3D prostoru. Jednotlivé virtuální pracovní plochy jsou zde reprezentovány jako stěny krychle, kterou je možno volně otáčet v prostoru. Tak lze mít přehled o aplikacích spuštěných na jednotlivých pracovních plochách.

Právě tímto způsobem přepínání virtuálních pracovních ploch se inspirovaly i aplikace Yod'm 3D, DeskSpace a Shock 4Way 3D, určené pro operační systémy Windows.

Nenechte se omezovat: Čtyři plochy jsou minimum

Instalace všech tří programů je velmi snadná. Aplikace Yod'm 3D 1.4 je distribuována jako zip archiv. Ten stačí rozbalit do složky a z ní se pak

program spustí. Snadno si tak můžete umístit složku s programem třeba do své domovské složky a v programu si nastavit automatické spuštění při přihlášení do Windows. U Shock 4Way 3D máte na výběr, zda si zvolíte instalátor, nebo rovněž jednoduchý zip archiv. DeskSpace je pak dostupný pouze ve formě instalátoru, pomocí něhož aplikaci standardní cestou nainstalujete.

Všechny výše zmíněné aplikace vám nabídnou minimálně čtyři virtuální pracovní plochy. DeskSpace umožňuje využití až šesti samostatných pracovních ploch, neboť neumísťuje tyto plochy jen na jednotlivé strany pomyslné krychle, ale i na horní a spodní stranu. Všechny tři programy vám rovněž umožní umístit na pozadí každé plochy vlastní obrázek. U Yod'm 3D je změna obrázku na pozadí pracovní plochy velmi snadná – na zvolené ploše jej změňte běžným způsobem, jak jste zvyklí z Windows. U Programu Shock 4Way 3D a DeskSpace si můžete wallpapery nakonfigurovat v nastavení programu pro každou plochu zvlášť.

Program Yod'm 3D i DeskSpace vám zároveň umožní nastavit si na každé ploše vlastní ikony zástupců. Můžete si tak vytvořit jednu primární plochu, druhou vyhradit pro kancelářské aplikace (zde si umístíte zástupce kancelářských programů), třetí věnovat např. zástupcům multimediálních přehrávačů a čtvrtou zase hrám. Volba je v tomto ohledu jen na vás.

Možnosti nastavení: Zvolte si funkce podle svých přání

Možnosti nastavení testovaných aplikací jsou různé. V programu Shock 4Way 3D se budou „jako doma“ cítit zejména ti z vás, kteří si rádi hrají s nastavením vzhledu svého systému. Je zde totiž na výběr pohled na „kostku“ z vnějšku nebo zevnitř, dále

Shock 4Way 3D: Zobrazení „Flip“. Je libo Vista-like vzhled?

 NAJDETE NA CHIP DVD

Virtuální pracovní plochy

DeskSpace 1.5.4 ▶ shareware

Shock 4Way 3D 1.20 ▶ freeware

Yod'm 3D 1.4beta ▶ freeware

CubeDesktop 1.3 ▶ trial

VirtuaWin 3.2 ▶ freeware

 ▶ NA DVD: Programy pro tento článek najdete pod DVD indexem: **3D DESKTOPY**

INFO

Další možná alternativa

Krátce po dokončení testu se k nám dostala aplikace CubeDesktop (www.cubedesktop.com). Nabízí velmi podobné funkce jako dnes testované aplikace. Dostupná je ve verzi Basic za 9,95 dolaru nebo ve verzi

Pro za 19,95 dolaru. Navíc má především velmi přehledné centrum nastavení celé aplikace, které dokonale zapadá do prostředí Windows Vista, a pak také „pseudo-live“ režim, který dokáže zobrazovat „živé“

náhledy jednotlivých ploch. K tomu využívá stejného postupu jako např. aplikace VisualTooltip, která pochází od původního autora Yod'm 3D Christiana Salmona (www.chrissoft.com). Ta také dokáže ve Windows XP zobrazovat „pseudoživé“ náhledy aplikací nad tlačítky hlavního panelu. Skutečné využití Aero prostředí to ovšem není, neboť např. přehrávané video v náhledu kostky nevidíte.

Celkově působí CubeDesktop zajímavým, ale rozpačitým dojmem. Na jednu stranu si bere to možná nejlepší z dnes testovaných aplikací, na stranu druhou se nelze ubránit dojmu, že jde o zdařilou „vykrádačku“ cizích nápadů. Máte-li zájem, vyzkoušejte si omezenou trial verzi dostupnou na webu programu a posuďte sami.

PŘEHLED	1. MÍSTO	2. MÍSTO	3. MÍSTO
Aplikace	DeskSpace	Shock 4Way 3D	Yod'm 3D
Výrobce	OtakuSoftware	Shock Utility	Christian Salmon
Cena	19,95 USD	0	0
Licence	shareware	freeware	freeware
Internet	www.otakusoft.com	www.docs.kr	www.chrissoft.com
Velikost (MB)	10	8	2,2
Jazyk rozhraní	angličtina, němčina, francouzština, finština	angličtina, němčina, čeština, slovenština	angličtina, němčina, čeština (nekompletní)
Operační systém	Windows XP, Vista	Windows 2000, XP, 2003, Vista	Windows 2000, XP, Vista
Min. požadovaná verze Direct X pro grafickou akceleraci	Direct X 8.1	neuvečeno - využívá OpenGL (nutná podpora OpenGL v ovladačích GPU)	Direct X 8.1, raději Direct X 9
Hodnocení			
Celkové hodnocení	76	67	65
Praktické využití (60 %)	90	65	75
Možnosti grafických efektů (20 %)	50	80	45
Možnosti nastavení a ovládání (20 %)	60	60	55
Možnosti			
Počet virtuálních pracovních ploch	6	4	4
3D mody	kostka; statické a prostorové pozadí kostky	Cube, Grid, Flip, Inside, Wave; tři úhly pohledu; aktivní pozadí	kostka, statické a panoramatické pozadí
Přesouvání oken mezi plochami	chycením a tažením (automatické či klávesovou zkratkou)	Správce plochy - přesouvání aplikací ve speciálním manažeru	chycením a tažením okna (automatické či klávesovou zkratkou)
Samostatné ikony pro každou plochu	volitelně	ne (možnost skrýt ikony pro každou plochu zvlášť)	volitelně
Správa wallpaperů v programu	ano (manažer pro správu wallpaperů)	ano (v nastavení programu)	ne (pro každou plochu lze nastavit wallpaper běžným způsobem ve Windows)
Nápověda	on-line na webu	on-line na webu	-
Způsob české lokalizace	dostupná (http://otakusoft.com/forums)	součástí programu (místy nepřesná)	Speciální lokalizovaná verze na CHIP DVD
Způsob instalace	instalátor	instalátor, ZIP archiv (nevyžaduje instalaci)	ZIP archiv (nevyžaduje instalaci)

zobrazení všech čtyř virtuálních ploch na jediné obrazovce v matici 2x2 (Grid) nebo styl přepínání Flip, který se od Flip 3D z Windows Vista liší jen tím, že namísto aplikací přepínáte celé pracovní plochy. Díky tomu, že program využívá akceleraci

grafickou kartou technologií OpenGL, si můžete dopřát i efekt „kostky“ s vlnícími se plochami nebo unikátní funkci pro zobrazení pozadí „kostky“, tzv. Aktivní pozadí. To umožňuje na pozadí zobrazit kupříkladu vlnící se vodní hladinu, dopadající kapky deště nebo rychlý průlet tunelem. Praktická může být i volitelná funkce seskupování tlačítek na hlavním panelu podle názvu, která však může působit i rušivě.

V programech Yod'm 3D a Desk Space podobně rozsáhlé možnosti výběru nenaleznete. Zvolit si však můžete oddálení nebo přiblížení kostky s pracovními plochami, animaci, odlesky nebo průhlednost. Při výběru pozadí si můžete zvolit buď prázdné (černé) pozadí, nebo pozadí v podobě statického či prostorového (panoramatického) obrázku. Mezi možnostmi programů Yod'm 3D a DeskSpace dále figuruje aktivace kostky najetím kurzoru myši do jednoho (volitelného) rohu obrazovky a prodleva, po níž se kostka s náhledy ploch zobrazí. U DeskSpace je také k dispozici velmi snadná aktivace

kliknutím prostředního tlačítka myši nad hlavním panelem.

Správa oken aplikací: Okna, kam se podíváš

Možná se budete ptát: Jak to na takové „trojrozměrné ploše“ vypadá se správou a přepínáním oken aplikací? Yod'm 3D a DeskSpace zde nezapřou společný původ, protože jejich funkce jsou zde prakticky totožné (DeskSpace je nástupcem programu Yod'm 3D, který od původního autora Christiana Salmona koupila v létě roku 2007 společnost OtakuSoftware, která jej dále vyvíjí). Pokud si otevřete nějaké okno a rádi byste je přesunuli na jinou plochu, stačí je uchopit za horní rám a odsunout stranou – jakoby za roh obrazovky. Kostka se automaticky otočí a dojde k přepnutí na následující plochu, na níž můžete okno aplikace umístit. Může se stát, že se potřebujete rychle přepnout na nějakou aplikaci, ale nechce se vám otáčet celou kostkou, protože se např. nepamatujete, na které ploše danou aplikaci máte. V takové situaci stačí

DeskSpace: Možnosti programu a snadné přepínání aplikací na jednotlivých plochách

kliknout pravým tlačítkem na ikonu programu v oznamovací oblasti u hodin. Zobrazí se menu, kde kromě možností nastavení a zobrazení informací o programu naleznete i přehled spuštěných aplikací na jednotlivých plochách. Zvolením konkrétní aplikace dojde automaticky k přepnutí na danou plochu a k přenesení zvolené aplikace do popředí.

Program Shock 4Way 3D na to jde jiným způsobem. Používá nástroj nazvaný Správce obrazovky, který se spouští volitelnou klávesovou zkratkou. Zobrazí se okno rozdělené na čtyři části, z nichž každá reprezentuje jednu plochu a obsahuje výpis aplikací spuštěných na dané ploše. Tyto „zástupce“ stačí jednoduše přesunout z jedné části do druhé, čímž dojde i k přesunutí okna programu na danou pracovní plochu. Program dále obsahuje nástroj nazvaný Veřejný správce, v němž je možné určit aplikace, které chcete mít vždy dostupné na všech pracovních plochách.

Nedostatky: Chybičkám se nevyhne nikdo

Samozřejmě že zmiňované aplikace mají i své nedostatky. Jedním z nich je lokalizace. Program DeskSpace ve výchozí instalaci českou lokalizaci neobsahuje. Na webovém fóru výrobce na stránkách <http://otakusoft.com/forums> lze však pod odkazem DeskSpace Localization stáhnout českou lokalizaci od Tomáše Mariančíka. Oproti tomu Shock 4Way 3D je od verze 1.20 plně počeštěn, překlad některých funkcí však není zcela výstižný. Aplikaci Yod'm 3D, která zahrnovala pouze nekompletní lokalizaci, jsme pro vás plně lokalizovali a naleznete ji na našem DVD.

Další chybička, možná však už spíše vlastnost, se týká programu DeskSpace. Jde o to, že okna umístěná na čtyřech virtuálních pracovních plochách po obvodu krychle se zobrazují v přehledném seznamu po kliknutí pravým tlačítkem myši na ikonu aplikace v oznamovací oblasti u hodin. Okna na vrchní a spodní straně kostky zde ale žádné zástupce nemají, takže přístup k nim se dá získat jediné „manuálním otočením“ kostky na vrchní či spodní stranu. Poslední výtka se týká programu Shock 4Way 3D. Ten na Windows Vista špatně zobrazuje tlačítko Start na jiné než primární ploše a občas funguje pomalu na mobilních grafických čípech notebooků.

Závěrečné shrnutí: Který program zvolit

Všechny tři testované programy jsou víceméně rovnocennými alternativami. Záleží na osobních preferencích uživatele. Yod'm 3D je malý, rychlý a nevyžaduje instalaci. Dobře vám také poslouží pro seznámení s možnostmi použití virtuálních pracovních

SOUHRN_3D VIRTUÁLNÍ PRACOVNÍ PLOCHY

NEŽ SE ROZHODNETE

JAK PRACUJETE NA POČÍTAČI?

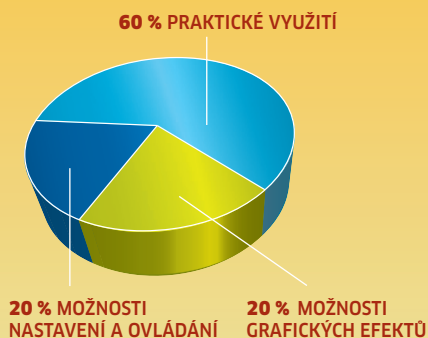
Dříve než se rozhodnete některý z programů vyzkoušet, zvažte, jakým způsobem pracujete s počítačem. Pokud pracujete jen ve dvou či třech aplikacích najednou, asi pro vás nebude použití virtuálních ploch velkým přínosem.

NEHCETE 3D?

Používáte-li opravdu starý počítač, kterému by mohlo vykreslování 3D kostky některých programů činit potíže, nebo prostě jen nechcete využívat 3D efekty, ale virtuální plochy byste využili (třeba proto, že máte malý monitor), zvažte jinou alternativu. Programů pro správu virtuálních ploch existuje mnoho a i bez moderních 3D efektů vám mohou značně ulehčit práci. Vyzkoušet můžete třeba open-source program VirtuaWin (<http://virtuawin.sourceforge.net>), který je dostupný zdarma.

JAK JSME TESTOVALI

Body s největší hodnotou mohl program získat za praktičnost použití, tj. za funkce, které dokáží usnadnit práci s více pracovními plochami. Další kategorií byly grafické efekty, které program nabízí při přepínání jednotlivých virtuálních pracovních ploch v 3D prostoru. Poslední kategorie je pak tvořena možnostmi nastavení programu a celkovými možnostmi ovládání.

ploch. Jeho další samostatný vývoj však již nepokračuje. Pokud ale nejste příliš nároční, pak Yod'm 3D určitě vyzkoušejte.

Pokud vám jde hlavně o vzhled, efekty a možnosti zobrazení, pak je pro vás na prvním místě zřejmě Shock 4Way 3D. Ten sice nenabízí tolik praktických možností např. pro práci s ikonami na pracovních plochách, zato poskytuje široké spektrum možností zobrazení a přechodových efektů při přepínání ploch.

SOUPEŘI

 VÍTEŽ TESTU
05/2008

DESKSPACE 1.5.4

Vítěz testu si zaslouží ocenění především díky své praktičnosti. Program nabízí šest virtuálních pracovních

ploch, snadnou správu oken aplikací na jednotlivých plochách i povedené 3D prostředí. Pozitivem je i budoucí rozvoj, a to jak v oblasti použitelnosti, tak v oblasti efektů, a také případná budoucí podpora prostředí Aero.

CENA: 19,95 USD

SHOCK 4WAY 3D 1.20

Program je poskytován zdarma a nabízí množství povedených grafických efektů při přepínání jednotlivých

virtuálních ploch. V praktickém využití však mírně zaostává za dnešním vítězem. Problémem může být občasná pomalejší reakce programu.

CENA: freeware

YOD'M 3D 1.4BETA

Poslední free verze programu nabízí jednoduchost i praktičnost, nenabízí ale mnoho funkcí a možností

nastavení. Dobře však poslouží pro seznámení s možnostmi využití virtuálních ploch a potěší též rychlost aplikace.

CENA: freeware

Chcete-li širší možnosti, komfort při ovládní a šest virtuálních pracovních ploch a nevádí vám investice 20 dolarů, pak zvolte DeskSpace. Jako nástupce Yod'm 3D nabízí stejnou praktičnost a jednoduchost, ale přidává i další funkce a vylepšení. Těch bude navíc v následujících verzích dále přibývat. Zajímá-li vás tedy zejména praktické využití doplněné o pěkný 3D efekt, pak je DeskSpace velmi dobrou volbou.

PŘEMYSL VAVROUŠEK, DJ.SNAIL1@POST.CZ